

Peize, 15 januari 2025

Aan: Gedeputeerde Staten van de provincie Drenthe
post@drenthe.nl
o.v.v. 'Zienswijze ontwerp-projectbesluit Onlanden',
Postbus 122,
9400 AC Assen.

Cc: Waterschap Noorderzijlvest
t.a.v. de secretaris-directeur
info@noorderzijlvest.nl
Stedumermaar 1
9735 AC Groningen
050-3049811

Cc: Gemeente Noordenveld
t.a.v. het college van B&W.
postbus@noordenveld.nl

Cc: Projectleider Wateroverlast van de gemeente Noordenveld
Dhr. Johs van der Klei
johs.vanderklei@sweco.nl

Cc: griffie gemeente Noordenveld
t.b.v. gemeenteraadsleden
griffie@noordenveld.nl

Van: Ir. A.A.E.J. van der Meijs
Turfringen 22
9321 AZ Peize

Betreft:Zienswijze ontwerp-projectbesluit Onlanden
Onderzoek naar wateroverlast en de effecten van klimaatverandering

Geacht gedeputeerde Staten,

Voorop wil ik stellen dat het doel van de Onlanden II onderschreven wordt en daarom gerealiseerd dient te worden vanwege het veranderende klimaat.

Zienswijze

Echter, het gehele projectproces van ontwerpen, realiseren, in stand houden, behandeling van meldingen van wateroverlast en Vergunningen Toezicht en Handhaving (VTH) zoals nu gebruikelijk bij het Waterschap Noorderzijlvest en gemeente Noordenveld dient vanaf het begin drastisch te verbeteren omdat de huidige invulling nu automatisch leidt tot wateroverlast die tientallen jaren blijft bestaan zonder uitzicht op oplossing.

Als voorbeeld: het goed functioneren van de in de waterbeheerssystemen opgenomen haarvaten en drainagesystemen verdwijnt binnen enkele jaren door onvoldoende onderhoud.

Zelfs diverse schouwsloten gaan slecht functioneren door slecht onderhoud en steeds weer falend toezicht.

Ook wordt bij voortduring elke verantwoordelijkheid voor de wateroverlast door gemeente en / of waterschap afgewezen. Zij komen daarmee hun wettelijke verantwoordelijkheid voor de beheersing van grondwaterniveaus respectievelijk naleving van vergunningsvoorwaarden niet na.

Deze verbetering geldt dus niet alleen voor het project Onlanden II maar voor elk project waarvoor het waterschap een vergunning vaststelt en vastgesteld heeft.

4 voorbeelden uit een dossier van meer dan 200 inwoners in Peize met wateroverlast

Voorbeeld 1: Wateroverlast Oude Velddijk - Zuurseweg

Een rechtszaak vanwege schade door wateroverlast die door de gemeente Noordenveld werd verloren, heeft geen enkele verbetering in het nakomen van verplichtingen door het waterschap Noorderzijlvest opgelegd in de verleende vergunningen.

Ook het waterschap heeft geen enkele conclusie getrokken uit de uitspraak van de rechtbank. Het waterschap was daar geen gedaagde maar had tot actie moeten overgaan als zij het vonnis bestudeerd hadden. Er was daar geen sprake van droge voeten als gevolg van een ontwerpfout waarvoor men al vóór vergunningverlening gewaarschuwd was. En het vonnis bevestigde dat nogmaals.

Van een gesprek tussen een wethouder van Noordenveld, een plaatsvervangende dijkgraaf en een getroffen bewoner in januari 2012 is noch bij de gemeente noch bij het waterschap een verslag aanwezig van dit gesprek. De ontwerpfout is dus ook hier nooit schriftelijk erkend.

De problemen zijn nog steeds niet opgelost. De gemeente en het waterschap komen niet met een plan dat recht doet aan de geleden schade en een technische oplossing van de door de aanleg van Lange Streeken II veroorzaakte en nog steeds aanwezige wateroverlast.

Voorbeeld 2 Het gebied De Streek – Heideweg – N386 – Breeveen – Oostingslaan

Al sinds 2000 zijn er jaarlijks klachten geweest en gemeld aan het waterschap. Het betreft structureel slecht onderhoud van schouwsloten en haarvaten.

De tekeningen van de uit te voeren aanpassingen van het waterbeheersysteem met de bijbehorende technische specificaties waarvoor vergunningen zijn aangevraagd door de gemeente en verleend door het waterschap, spelen geen enkele rol in het onderhoudsproces, het controleproces en het handhavingsproces.

Hier zijn gemeente en waterschap al meermalen op geweest.

Het waterschap verklaart de melder als niet-belanghebbend en gaat over tot de orde van de dag. Het probleem bestaat nog steeds.

Voorbeeld 3 nieuwbouwproject Peize-Zuid

Omwonende bewoners eisen garantie van gemeente dat zij na aanleg nog steeds droge voeten hebben. Toch een doel van een verleende vergunning.

Gemeente geeft deze garantie niet.

Bezwaar aangemeld bij de Raad van State. De zaak is behandeld. Wacht op officiële uitspraak maar de wethouder van Noordenveld heeft al een mondelinge aanwijzing van de rechter ontvangen dat hij ernstig rekening moet houden met een verplichting voor deze garantie.

Voorbeeld 4 Noordsepad incl. nadelige invloed Onlanden I

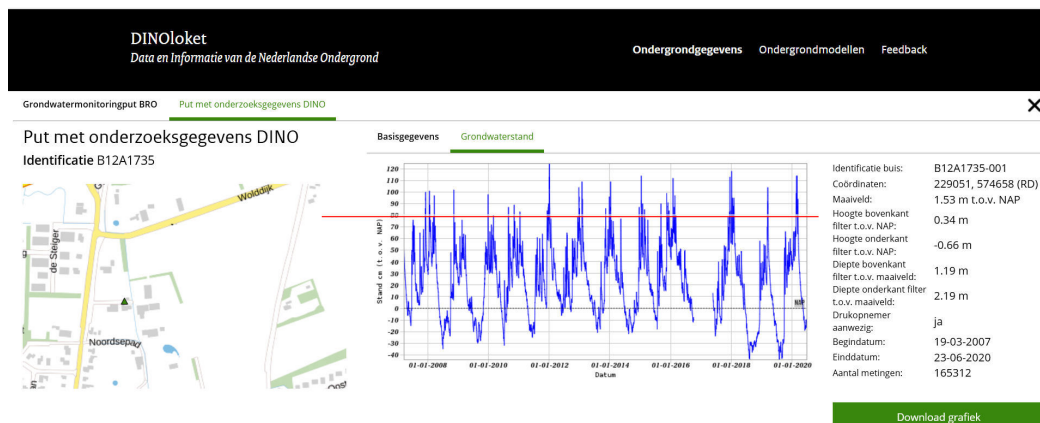
Bewoners aan het Noordsepad hebben waterschade opgelopen door steeds terugkerende te hoge grondwaterstanden.

De peilbuis B12A1735 signaleert al sinds 2008 deze gegevens. In 2020 is de peilbuis buiten werking geplaatst. Dat is met veel meer peilbuizen in het gebied van het waterschap Noorderzijlvest gebeurd.

En deze peilbuis laat ook zien dat sinds 2012, het startmoment van Onlanden I, de hoogte van de te hoge grondwaterstanden structureel toegenomen is.

Dit is niet gesignaleerd in het rapport Analyse grondwaterstanden Onla_KWR 2016.046 Analyse grondwaterstanden Onlanden van juni 2016

En toch wijzen de gemeente en het waterschap elke verantwoordelijkheid af voor de wateroverlast en de hierdoor ontstane schade tot op de dag van vandaag.

Mijn inspanningen sinds 2014

O.a. via de wijkschouwen van Dorpsbelangen hebben we de wateroverlast bij de gemeente onder de aandacht gebracht. Uiteindelijk resulterend in een extern, door Dorpsbelangen Peize geïnitieerd onderzoek in opdracht van de gemeente Noordenveld met rapport in februari 2023.

Vóór de presentatie van het concept rapport werd alle overleg hierover met Dorpsbelangen zonder vooraankondiging verbroken.

Een Woo verzoek bij de gemeente Noordenveld was nodig om het in bezit te krijgen.

Het rapport is op ons verzoek hierna ook direct aan het waterschap Noorderzijlvest ter kennis gebracht. Het waterschap Noorderzijlvest voelde zich niet geroepen om het rapport te lezen en consequenties te trekken.

Een plan van aanpak is er nog steeds niet.

Na meldingen bij het waterschap over slecht onderhoud van diverse haarvaten door de gemeente Noordenveld werd ik als klager als niet-belanghebbend gekwalificeerd.

Ik ben hiertegen bewust niet in beroep gegaan.

Als ontwerper en kwaliteitskundige met kennis en ervaring van de kwaliteitsnorm NEN-EN-ISO 9001 zoek ik de basisoorzaken van de problemen op.

Ik wil de gehele werkwijze van het Waterschap Noorderzijlvest en de gemeente Noordenveld aanklagen. Deze klacht wordt onderbouwd door vele onderzoeksgegevens betreffende de situatie in Peize die de periode van ongeveer 1973 tot heden beslaan. Deze zijn als bijlagen toegevoegd.

Pogingen om met het Waterschap Noorderzijlvest hierover in overleg te gaan, zijn afgewezen. Ik vind dat diepriet. Bij het waterschap Noorderzijlvest wil men dus blijkbaar niet meedenken over analyses en verbetervoorstellen.

Hierbij dient de kwaliteitsnorm NEN-EN-ISO 9001 als leidende norm aanvaard te worden.

Tevens dient vanwege een gebrek aan onafhankelijk toezicht jaarlijks toezicht door een gecertificeerde instelling in het plan te worden opgenomen.

In onderstaand overzicht zijn maatregelen beschreven die gedurende de voorbereiding, de aanleg en de instandhouding en verbetering dienen te worden ingevoerd.

Mijn professionele achtergrond

Dit stel ik vanuit mijn professionele opleiding en ervaring: bijna 50 jaar ervaring 1974 – 2022 met ontwerpen, problemen in producties oplossen, gecertificeerd kwaliteits- en veiligheidskundige, gecertificeerd lead assessor en auditor certificerende instelling voor kwaliteits- en veiligheidsnormen zoals NEN-EN-ISO 9001, certificatieregeling kabel- en buizenlegbedrijven CKB, Veiligheidscertificaat Aannemers VCA, Erkenningsregeling ProRail EP branche Kabelaannemers en Boorbedrijven en de Veiligheidsladder.

Mijn vrijwilligerswerkzaamheden bij Dorpsbelangen Peize

Sinds augustus 2013 ben ik voorzitter van Dorpsbelangen Peize.

Daarnaast ben ik sinds 2014 actief deelnemer aan de halfjaarlijkse wijkschouwen in Peize.

Sinds maart 2022 ben ik ook trekker van de werkgroep Waterbeheer.

De feiten van verleden en heden

Als onderbouwing van mijn zienswijze heb ik de wateroverlast in Peize in kaart gebracht en de wijze waarop de gemeente Noordenveld en het Waterschap Noorderzijlvest vanaf de zeventiger jaren van de vorige eeuw tot op heden hierop reageren.

De feiten zijn weergegeven in Bijlage 4.1 "Bijlage 9.3 Overzicht gebieden in Peize met grondwaterproblemen". Van de onderzoeken van wateroverlast zijn met betrokken bewoners feiten verzameld en door mij in rapporten verwerkt.

Via een Woo verzoek aan het Waterschap Noorderzijlvest is een beeld gevormd hoe het huidige proces bij WNZ georganiseerd en beschreven is.

In de bijlage 4.0a "Overzicht Woo bijlagen toezending 1 en 2 met opm – resultaten en conclusie."

Naast de eigen ervaringen met VTH van het waterschap is uit literatuuronderzoek gebleken dat VTH in Nederland niet naar behoren functioneert.

Zie bijlage 4.0c "172350--24052024_Brandbrief_Rutte_KRW_Mei 2024_Fin copy1_Geredigeerd" en bijlage 4.0b "172350--24052024 Vergunningverlening en handhaving VTH schieten ernstig tekort" .

Naast deze bijlagen zijn nog diverse gedetailleerde rapporten aan deze zienswijze toegevoegd over het onderzoek in Peize.

Deze vormen de illustratie van de werkwijze van de gemeente Noordenveld en het Waterschap Noorderzijlvest in Peize tussen 1970 en heden. Uit menig rapport blijkt dat het waterschap niet handhavend optreedt naar de gemeente Noordenveld.

Verbetervoorstellen

Met mijn huidige kennis en ervaring heb ik een gedetailleerd overzicht van in te voeren verbetermaatregelen opgesteld gebaseerd op de NEN-EN-ISO 9001 en volgens het kwaliteitsplan.

Graag uw reactie

Met vriendelijke groet,

Ir. A.A.E.J.(Ton) van der Meijs

Medeondertekenaars zijn de andere leden van de werkgroep Waterbeheer.

J. Bralten
Korvemaker 29
9321 KC Peize

G. Brandsema
Vrieserweg 10
9321 VK Peize

Mevr. M. Smid
Noordsepad 4
9321 AE Peize

Overzicht voorstel van in te voeren verbetermaatregelen

Deze gedetailleerde verbetervoorstellen zijn gebaseerd op de bijlage 6.13 “Kwaliteitsplan voor nieuwe en bestaande waterbeheerssystemen”.

Deze verbetervoorstellen zullen met de projectleider wateroverlast van de gemeente Noordenveld besproken worden. Dit geldt ook voor de vertegenwoordiger van het waterschap.

Art.nr.	Omschrijving
Fase 1 De Ontwerpfase	
1.1	Voor het gehele projectgebied inclusief de aangrenzende gebieden de technische specificaties van sloten, duikers, wadi's, drainagebuizen en andere waterbeheer installaties uit het stedelijke en buiten stedelijke gebied
1.2	Aanleg van peilbuizen in de aangrenzende gebieden ongeacht de bestemming 2 jaar vóór de start van de werkzaamheden. Het aantal peilbuizen en onderlinge afstanden dienen rekening te houden met de grillige ondergrondstructuur van het gebied Data dient openbaar beschikbaar te zijn
1.3	Een geautomatiseerd waarschuwingssysteem van waterpeilmetingen voor de sloten en watergangen
1.4	Een onderhoudsprogramma voor alle onderdelen van het waterbeheersproces met de technische beschrijvingen van het uit te voeren onderhoud. (Bestuurlijke prioriteiten dienen hier geen invloed op te hebben)
1.5	Het controleprogramma voor 2.3 (Bestuurlijke prioriteiten dienen hier geen invloed op te hebben)
1.6	De toewijzing voor de eerstverantwoordelijke instantie voor het onderhoud van elk onderdeel
1.7	De beschrijving van de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de vergunningverleners en de vergunninghouders
1.8	De beschrijving van het meldingssysteem van wateroverlast incl. registratie van aanpak, besluitvorming en afsluiting.
1.9	De beschrijving van de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de afdeling VTH (Vergunningen, Toezicht en Handhaving)
1.10	De instelling van extern toezicht op het gehele beheersproces
Fase 2 De uitvoeringsfase	
2.1	De beschrijving waarop het gerealiseerde project wordt getoetst op de doelstellingen van de vergunning. Nu pas kan gecontroleerd worden of aan de doelstellingen wordt voldaan.
2.2	De beschrijving hoe het onderhoudsprogramma wordt getest op effectiviteit. Houdt het de droge voeten in stand. Dit onderhoudsprogramma dient een duidelijke planning te beschrijven en dient een goede technische onderhoudsbeschrijving van alle onderdelen van het waterbeheerssysteem te bevatten, gebaseerd op het ontwerp ten tijde van de vergunningverlening en de aanlegspecificaties.
2.3	Er dient een plan voor installatie van peilbuizen te zijn en al enkele jaren voor de start te zijn uitgevoerd.
2.4	Er dient een meetsysteem voor de waterhoogte in sloten aangebracht te worden waarbij automatische waarschuwing naar de beheerders mogelijk wordt
2.5	Er dient een informatieve database door de gemeente aangelegd te worden waarin eenduidige instructies per perceel met onderhoudsverplichtingen voor de perceeleigenaar
2.6	Er dient een instructie voor afd. Beheer en VTH van de gemeente Noordenveld en het waterschap Noorderzijlvest opgesteld te worden waarin hun zorgplicht voor de gewenste technische staat van alle onderdelen van het waterbeheerssysteem is vastgelegd.
Fase 3 De Controlefase	
3.1	De beschrijving hoe de controle van de uitgevoerde werkzaamheden uitgevoerd wordt
3.2	De beschrijving hoe vastgesteld wordt welke herstelwerkzaamheden door de uitvoerders van het gepleegde onderhoud dienen plaats te vinden.
3.3	De beschrijving van het handhavingsverzoek dat automatisch gekoppeld wordt aan herstelwerkzaamheden

Art.nr.	Omschrijving
3.4	De beschrijving hoe nagegaan wordt of procesdocumenten aangepast dienen te worden om herhaling van een geconstateerde tekortkoming in de toekomst te voorkomen.
	Fase 4 De Actiefase
4.1	De beschrijving hoe en wanneer door VTH de herstelwerkzaamheden georganiseerd worden
	Meldingen van wateroverlast
4.2	De beschrijving hoe mondeling of schriftelijk ontvangen meldingen van wateroverlast geregistreerd dienen te worden. De functie VTH dient hier een centrale rol te hebben en wekinstructies die bij handhaving geen onderscheid maakt in de benadering van de betrokkenen.
4.3	De beschrijving hoe, binnen welke termijn en door wie een melding geanalyseerd wordt. Welke functionaris eindverantwoordelijk is voor de behandeling en afhandeling van de melding. Hierbij dient o.a. vastgesteld te worden of grondwaterstanden ter plaatse onder het voorgeschreven niveau zijn en of alle voorzieningen voor afvoer van oppervlaktewater in de omgeving tot aan de watergang juist onderhouden zijn en goed functioneren, dus voldoen aan de voorwaarden van de van toepassing zijnde vergunning. (Maatvoering sloten, wadi's en duikers. Maatvoering, watertransportvermogen en ligging duikers. Drainagebuizen)
4.4	De beschrijving hoe het actieplan beschreven dient te worden incl. de gronden waarop dit plan gebaseerd is.
4.5	De beschrijving van de vervolgactie bij klachten die betrekking hebben op uitgevoerde en afgeronde schouwen door het waterschap die toch blijken wateroverlast te veroorzaken en deze bij herhaling optreden. Altijd handhaving met dwang en opsporing basisoorzaken van de herhaling.
4.6	De beschrijving van de vervolgactie bij klachten die betrekking hebben op haarvaten die blijken wateroverlast te veroorzaken en bij voortdurend optreden. Altijd handhaving met dwang en opsporing basisoorzaken van de herhaling.
4.7	De beschrijving welke functionaris de coördinatie en bewaking van de meldingen als verantwoordelijkheid heeft
	Meldingen van schade, oplossing en vergoeding
4.8	Registratie van de melding onder verantwoordelijkheid van de VTH zoals eerder beschreven
4.9	Beschrijving van de werkwijze hoe de oorzaak van de schade vastgesteld en vastgelegd wordt, b.v. water in kruipruimte door te hoge grondwaterstand.
4.10	Beschrijving welke functionaris de melding behandelt en een onderbouwd advies opstelt binnen een vastgelegde termijn.
4.11	Beschrijving welke functionaris (uit de geledingen van de overheidsinstantie, dus niet zijnde een verzekeringsinstantie) de melder informeert over de onderzoeksbevindingen en een actievoorstel formuleert. Tevens wordt de melder een onafhankelijke adviseur aangeboden.
4.12	De stelling luidt dat de overheidsorganen door tekortschieten in hun wettelijke verplichtingen verantwoordelijk zijn voor de schade van de burgers en deze dienen te vergoeden. Er dient een regeling zonder tussenkomst van de rechter te worden getroffen dat de schade volgens een sleutel 20% Provincie Drenthe (tekortschietend toezicht), 40% het waterschap Noorderzijlvest (tekortschieten in de handhaving van de vergunningsverplichtingen) en 40% gemeente Noordenveld (tekortschieten in onderhoud en actie vanwege te hoge grondwaterstanden)

Bijlagen bij zienswijze Onlanden II TvdM 3

(worden vanwege omvang afzonderlijk via WeTransfer toegezonden aan Gedeputeerde Staten en de cc. adressen)

De bijlage 0 Overzicht bijlagen t.b.v. zienswijze Onlanden II TvdM 3 geeft een totaal overzicht van alle toegezonden bijlagen. Deze worden afzonderlijk via WeTransfer toegezonden vanwege de omvang.